

## KORRALDUS

### Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

#### 1. OTSUS

Arvestades alltoodut ja võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41, Keskkonnaameti peadirektori 29.01.2021 käskkirja nr 1-1/21/17 „Keskkonnaameti teabehalduse kord” punkti 4.3, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine” lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus” punkti 2.5. ja lähtudes Jõgeva Vallavalitsuse 31.07.2023 kirjast nr 467 ning tuginedes ettevõtte Avalor Invest OÜ taotlusele, **otsustan:**

1.1. Anda ettevõttele Avalor Invest OÜ maavara kaevandamise keskkonnaluba nr KL-518450 kehtivusajaga 15 aastat:

1.1.1. Maavara kaevandamine

**1.2. Avalikustada Jõgeva Vallavalitusele keskkonnaloa KL-518450 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.**

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-518450 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-518450 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lõike 1<sup>1</sup> punkti 2 kohaselt käesolevast KMH algamata jätmisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

#### 2. ASJAOLUD

##### 2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Avalor Invest OÜ (registrikood 11969862; aadress Ede-Mäekalda, Meegomäe küla, Võru vald, Võrumaa 65603) esitas Keskkonnaametile 18.01.2023 taotluse nr T/KL-1016486 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS; edaspidi KOTKAS, 18.01.2023 numbriga DM-123377-1).

Avalor Invest OÜ taotleb maavara kaevandamise keskkonnaluba Härjanurme II kruusamaardlal

(maardla registrikaardi nr 1007) Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldisel ehituskruusa ja täiteliiva kaevandamiseks. Taotletava Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldis asub Härjanurme kruusamaardla ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokil 1 ja täiteliiva aktiivse tarbevaru plokil 2.

Taotletava mäeeraldisel teenindusmaa on 2,88 ha ja Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldis on 2.30 ha, asuvad Jõgeva maakonnas Jõgeva vallas Härjanurme külas eraomandisse kuuluval Väike-Kureoja (katastritunnus 61101:011:0117; pindala 7,70 ha, maa sihtotstarve on 100% maatulundusmaa) maaüksusel. Maa sihtotstarve Väike-Kureoja maaüksusel Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldisel (pindala 2.30 ha) ja mäeeraldisel teenindusmaal (pindala 2.88 ha) muudetakse mäetööstusmaaks. Mäeeraldisel teenindusmaal on tegemist loodusliku rohumaa ja metsamaaga.

Ehituskruusa (plokk 1 aT) kasuliku kihi keskmine paksus on 2,5 m, sellest keskmiselt 0,9 m jääb põhjaveetasemest madalamale. Täiteliiva (plokk 2 aT) kasuliku kihi keskmine paksus on 3.1 m, sellest keskmiselt 0,6 m jääb põhjaveetasemest madalamale. Kasuliku kihi lamami moodustab moreen. Lamam jääb kõrgusvahemikku 60,5 kuni 66,3 m.

Taotletava ehituskruusa aktiivne tarbevaru on 34 tuh m<sup>3</sup> (seisuga 01.01.2023) ja täiteliiva aktiivne tarbevaru on 29 tuh m<sup>3</sup> (seisuga 01.01.2023). Kaevandatav varu ehituskruusal on 31 tuh m<sup>3</sup> (seisuga 01.01.2023) ja täiteliiva kaevandatav varu on 24 tuh m<sup>3</sup> (seisuga 01.01.2023). Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 10 tuh m<sup>3</sup>. Kaevandamisluba taotletakse 15 aastaks, loa kehtivuseaja jooksul jõutakse mäeeraldis korrastada. Vastav mäetööde korraldamine võimaldab kaevandamisega samaaegselt alustada ammendatud alade korrastamistööd. Mäetööde arenedes kasutatakse kooritud katendit (mulda) vähemalt kolme aasta jooksul selle ladustamisest kaevandatud ala bioloogiliseks korrastamiseks või võõrandatakse jäätmeseaduse mõistes. Vajalik mulla kogus karjääri ala korrastamiseks selgub korrastamisprojekti koostamise käigus. Härjanurme II kruusakarjäär korrastatakse veekoguks ja metsamaaks.

Keskkonnanõu taotlus on avalikustatud 27.01.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Menetlusosalisi teavitati keskkonnanõu menetlusse võtmisest 27.01.2023 kirjaga nr DM-123377-3.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjale vastavust maapõueseaduses (*edaspidi MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*edaspidi KeÜS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanõu taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanõu taotluse ja loa andmekoosseis” sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 18.01.2023 riigilõivuseaduse §136<sup>2</sup> lõike 4 kohaselt.

Peale menetluse algatamise teadet andis ettevõtte OÜ Kureoja Farm ja Põllumajandus- ja Toiduamet teada, et soovivad edasisest menetlusest infot saada.

Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaast ligikaudu 800 m kaugusele lõuna poole jääb riigi kõrvalmaantee Painküla- Puurmani (tee nr 14150) ja ligikaudu 350 m kaugusele põhja poole Karunõmme metsatee (tee nr 2480334), mis viib ligikaudu 1,8 km kaugusele lääne poole jäävale riigi kõrvalmaanteele Siimusti-Härjanurme (tee nr 14149).

Lähimaks vooluveekoguks on Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldisest ligikaudu 250 m kaugusel ida pool voolav Kureoja (VEE1026600), kus veetaseme abs kõrgus on ligikaudu 63 m. Mäeeraldise idapiirile jääb Kureoja tiik (VEE2024850), mis on kujunenud omaaegse kruusavõtu koha asemele. Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa ei ulatu Kureoja tiigi kalda piiranguvööndisse.

Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa põhjaosa jääb vähesel määral maaparandussüsteemi Toodiksaare/PÜ44 (maaparandussüsteemi/ehitise kood 2102770020080/003) maa-alale, kuid ei ole otseselt seotud ühegi maaparandussüsteemi rajatisega. Põllumajandus- ja Toiduamet (edaspidi *PTA*) on andnud nõusoleku varu kinnitamiseks Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldisel. *PTA*-ga peab kooskõlastama katastriüksuse sihtotstarbe muutmise ja/või taotlema kaevandamise alal maaparandussüsteemi maa-ala kasutusotstarbe lõppenuks lugemise ning kaasama *PTA* maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlemise menetlusprotsessi.

Härjanurme kruusamaardla lähimad tundlikud elamud asuvad:

- Mäeeraldisest kagu suunas ~ 800 m kaugusel, Nurme (katastritunnus 24801:001:0574)
- Mäeeraldisest edela suunas ~ 1000 m kaugusel Martini (katastritunnus 61101:001:0860)
- Mäeeraldisest lõuna ja kagu suunas jääb Kureoja jõusöödatehase (katastritunnus 61101:001:0116) ja Kureoja farmi (katastritunnus 61101:001:0119).

Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa jääb täies ulatuses Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikule alale. Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaale ei jää nitraaditundliku piires kaitset vajavaid olulisi allika- ja karstialasid.

Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaal ja selle vahetus läheduses ei asu Natura 2000 linnu- ega loodusalasid, looduskaitsealasid, kaitstavaid looduse üksikobjekte ning kultuurimälestisi.

Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldisel hooneid ei asu.

## **2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamise ning menetlusosaliste teavitamine**

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa taotlus on avalikustatud 27.01.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas kirjaga nr DM-123377-3 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud

menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus esitas ettevõtte OÜ Kureoja Farm ja Põllumajandus- ja Toiduamet, et soovivad edasisest menetlusest infot saada.

Jõgeva Vallavalitsus 13.03.2023 oma kirjaga nr 150 (registreeritud KOTKAS 15.03.2023 nr DM-123377-10) nõustuva otsuse Härjanurme II kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2<sup>1</sup> sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatava tegevuse keskkonnahäiring ja keskkonna risk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi. KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet xx.xx.2024 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid xx.xx.2024 kirjaga nr xx.

Eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid *esitati/ ei esitatud*

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalistele võimaluse esitada, kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta arvamused ja vastuväiteid. Keskkonnaamet küsis Jõgeva Vallavalitsus xx kirjaga nr xx arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks xx.

Jõgeva Vallavalitsus määratud tähtaja jooksul xx.

### **2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine**

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 3 lõikele 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) algatamine või algatamata jätmise

kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2<sup>1</sup> viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeva pärast KeHJS § 6<sup>1</sup> lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lõike 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. MaaPS § 48 kohaselt annab maavara kaevandamise keskkonnavalda Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS -e tähenduses.

KeHJS § 6 lõike 2 punkti 2, § 6 lõike 4, § 6<sup>1</sup> lõike 3, § 11 lõigete 2 ja 4 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab keskkonnavalda andja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on olulise keskkonnamõjuga tegevus ning kaaluma KMH algatamise vajalikkust.

KeHJS § 11 lõike 23 järgi otsustatakse KMH vajalikkus, lähtudes eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast.

Keskkonnaamet jättis 11.07.2023 kirjaga nr DM-123377-11 „Härjanurme kruusamaardla keskkonnavalda taotluse keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata KMH Härjanurme kruusamaardla keskkonnavalda taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnavalda kõrvaltingimustena. (vt p 3.3.)

### **3. KAALUTLUSED**

#### **3.1. Kaalutlused keskkonnavalda andmisel**

MaaPS § 1 lõike 1 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnavalda andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnavalda saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnavalda Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnavalda andja kaevandamise keskkonnavalda taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksuse, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Taotlus on edastatud 27.01.2023 kirjaga nr DM-123377-4 Jõgeva Vallavalitsusele.

Jõgeva Vallavalitsus 13.03.2023 oma kirjaga nr 150 (registreeritud KOTKAS 15.03.2023 nr DM-123377-10) nõustuva otsuse Härjanurme II kruusakarjääri keskkonnavalda taotlusele.

Taotletava jäätmekäitlusala tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju. Maavara

kaevandamisel või rikastamisel tekkivad kaevandamisjäätmekava ei avalda keskkonnale negatiivset mõju. Härjanurme karjääri looduslikust lasundist väljatav maavara ja selle katend (muld) leiab kogu mahus kasutust, seega ei teki Härjanurme II kruusakarjääri mäeeraldise kaevandamisel jäätmekavaid.

Härjanurme II kruusakarjääris paikneb kaevandatav maavara osaliselt allpool põhjaveetasel, seega suureneb võimalus lokaalse veereostuse tekitamiseks. Veealuse maavara kaevandamist korraldatakse nii, et karjäärist vett välja ei pumbata ja veetasel ei alandata. Põhjaveetasemest madalamal kaevandamine ei riku piirkonna veerežiimi ega mõjuta piirkonna majapidamiste kaevude vee tasel ega vee kvaliteeti.

Taotletava tegevuse käigus ei teki eeldatavalt ülenormatiivset müra ega tahkete osakeste heidet välisõhku. Ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks ja ennetamiseks tuleb ettevõttel järgida leevendusmeetmeid ja töökorralduslike nõudeid.

Härjanurme II kruusakarjääris kruusa ja liiva kaevandamisel märkimisväärsed õhusaastet ei kaasne. Tolm tekib laadimisprotsessi käigus materjali kukkumisel kallurisse, purustus-sõelumissõlme või puistangusse ja karjäärisisesel transpordil kuival ajal.

Härjanurme II kruusakarjääris töötav tehnika peab vastama kehtestatud normidele, mistõttu kaevandamisel kasutatav tehnika ning laadimistööd ei põhjusta vibratsiooni, mis võiks oluliselt negatiivselt mõjutada karjääris töötavaid inimesi või ümbruskonda. Härjanurme II kruusakarjääris kaevandamisel vibratsiooni põhjustavaid löhkamistöid läbi ei viida. Ülenormatiivset ega hoonetele kahjustusi tekitavat vibratsiooni ei teki karjääri vahetus läheduses.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse (edaspidi *Jääts*) § 35<sup>2</sup> tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekate kohta. *Jääts* § 7<sup>1</sup> lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmekateks jäätmekate, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Kaevandamise käigus tootmisjäätmekateid ei teki.

Karjääri alale on keelatud prügi ladustada. Keskkonnale ohtlikud jäätmekate kogutakse teistest eraldi (määrdeõlid, pliiakud, patareid, õlised kaltsud jms) ja käideldakse need nõuetekohaselt (viiakse jäätmekajama vms).

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Pikknurme liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega

ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohasena käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnanaloe andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050”. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 19 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 sätestab, et keskkonnanaloe andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnanaloe alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 11.07.2023 kirjaga nr DM-123377-12 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Avalor Invest OÜ ei ole seisuga 24.01.2024 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

### **3.3. Saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku**

#### **Lubatud tegevus**

Kaevandamisel tuleb rangelt jälgida, et ei satuks kütust või õli pinnasesse. Mäetöödel on potentsiaalseks reostusallikateks karjääri ja transportmasinate tehnilised avariid. Veekeskkonna reostusoht tekib juhul, kui kaevandamise ajal satub karjäärimasinate lekke korral karjääri põhja ja pinnasesse kütust või määrdeained. Kuna karjäärist väljapool puudub, siis reostuse edasikandumist pinnaveekogudusse ei toimu. Reostunud vesi võib siiski infiltreeruda põhjavette. Avarii korral tuleb reostus koheselt lokaliseerida ning teavitada sellest Häirekeskust. Kuna avariide teke on pigem ebatõenäoline ning välditav (õiged töövõtted, karjäärimasinate pidev kontroll ja hooldus selleks ettenähtud platsil), siis ei avalda kavandatav tegevus vee kvaliteedile negatiivset mõju. Seega on reostusoht õli või kütuse lekkimisel leevendusmeetmete õigeaegsel rakendamisel ebatõenäoline. Juhul kui mäetööde käigus siiski tekib avarii, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitlusaltsentsi omavale ettevõttele. Reostuse kiireks likvideerimiseks peab hooldusplats olema varustatud diiselkütuseid ja määrdeaineid absorbeerivate materjalidega.

Ettevõtte tegevusega ei kaasne eeldatavalt suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

Teadaolevalt puuduvad mäeeraldise mõjupiirkonnas alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Härjanurme kruusamaardla mäeeraldise teenindusmaad. Kaevandamistegevusega kaasnevad mõjud on seotud kaevandamisega ning avalduvad kaevandamise käigus. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel mõjusid ei ole v.a. visuaalne häiring. Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju.

Mürataseme normeerimisel lähtutakse ajavahemikus (päeva- ja ööaeg on vastavalt 07.00-23.00 ja 23.00-07.00), müraallikast, müra iseloomust ja välismüra puhul hoonestatud või hoonestamata ala kategooriast. Härjanurme II kruusakarjääris kavandatakse mäetöid päevasel ajal esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 08.00-18.00. Maavara kaevandamise, töötlemise ja transpordiga kaasneb müra, mida tekitavad karjääris töötavad kaevandamismasinad. Ekskavaatori, koppladuri ja kalluritele müratase jääb vahemikku 90...110 dB, purustus-sõelumissõlme müratase kuni 110 dB piiresse. Tööpäeva keskmisena jääb müratase eelpool märgitud piiridest väiksemaks, sest masinad ei tööta pidevalt täisvõimsusel. Ümbruskonnale kõige häirivamat müra tekitab katendi koorimine karjääri avamisel, järgnevatel mäetöödel asuvad töötavad masinad katendivalli varjus ja karjäärisüvendis, mis hinnanguliselt vähendab mürataset kuni 10 dB võrra.

Härjanurme II kruusakarjääris kruusa ja liiva kaevandamisel märkimisväärset õhusaastet ei kaasne. Tolm tekib laadimisprotsessi käigus materjali kukkumisel kallurisse, purustus-sõelumissõlme või puistangusse ja karjäärisisesel transpordil kuival ajal. Transpordist tingitud tolmu leviku piiramiseks tuleb karjääri siseteid kuival aastaajal vajadusel niisutada.

Karjääri territooriumilt võivad kanduda välja kallurautode heitgaasid, mis samuti ei tohi ületada lubatud määrasid. Veokite heitgaaside piirväärtused on kehtestatud valmistaja tehase poolt ja neid kontrollitakse autode tehnoülevaatusel.

Ajaõiguseseadus § 143 lg 1 sätestab, et kinnisasja omanikul ei ole õigust keelata gaasi, suitsu, auru, lõhna, tahma, soojuse, müra, põrutuste ja muude seesuguste teiselt kinnisasjalt tulevate mõjutuste levimist oma kinnisasjale, kui see ei kahjusta oluliselt tema kinnisasja kasutamist ega ole vastuolus keskkonnakaitse nõuetega. Mõjutuste tahtlik suunamine naaberkinnisasjale on keelatud.

### **3.4. kõrvaltingimuste seadmine**

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluse piirata isiku põhiõigusi ja-vabadusi ning tema muidu subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutuluõiguse alusel (HMS §5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituse piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 kõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara



ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevate keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhindangu ning otsustanud jätta KMH algamata. Eelhindangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhindangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, kuna:

1. Kuna kavandatav tegevuskoht ei asu kaitsealadel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata kaitsealasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid, siis puudub oluline mõju looduskaitseliste objektidele;
2. Kui peetakse kinni leevendusmeetmetest, siis jäävad piirmäärad õhusaaste, müra ja vibratsiooni osas kehtestatud normide piirides;
3. Eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine mõjutab põhjaveerežiimi, kuid ei põhjusta häireid lähimate majapidamiste kaevudes. Kui kaevandamise tõttu vesi lähimatest kaevudest kaob, tuleb kaevandamisloa omanikul tagada kvaliteetne joogi-ja tarbevesi kas vana salvkaevu süvendamise või uue salv-või puurkaevu rajamise teel;
4. Mäeeraldisel looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävineb, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastav maa-ala korrastamisega;
5. Karjäärialalt puudub väljavool, mistõttu ei kaasne kavandatava tegevusega eeldatavalt mõju piirkonna pinnaveekogudele;
6. Põhjaveetasemest madalamal kaevandamise ei riku piirkonna veerežiimi ega mõjuta piirkonna majapidamiste kaevude vee taset ega vee kvaliteeti;
7. Kaevandamise käigus tootmisjätmeid ei teki.

Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Pikknurme liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring. Tekkida võivate keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhindangus järgnevad keskkonnameetmed:

1. Juhul kui mäetööde käigus tekib avarii, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitlusaltsentsi omavale ettevõttele;
2. Masinate korraline hooldus teostatakse selleks ettevalmistatud platsil;
3. Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesel, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjääri veoteid ja platse pidevalt ning piirata veokite liikumiskiirust kuni 30 km/h.
4. Hoida purustus-sorteerimissõlm kui peamine heiteallikas karjääri põhjas (süvendis);
5. Kruusakarjääris teha mäetöid päeval ajal esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 08.00-18.00

Nimetatud meetmed kantakse keskkonnaloa kõrvaltingimusteks muutmata sõnastuses.

### **3.5. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused**

Jõgeva Vallavalitsus ei esitanud loa andmisega nõustumisel täiendavaid ettepanekuid loale kõrvaltingimuste seadmiseks.

Härjanurme II kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-518450 eelnõu avalikustamisel Jõgeva Vallavolikogu xx.

### **3.6. Otsekohalduvad nõuded**

Keskkonnaloaga kaasnevaid käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima KOKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalas kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea”. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>

### **VAIDLUSTAMINE**

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme  
juhataja  
maapõuebüroo